



ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

Б И Л Т Е Н

за движењето на акутните заразни заболувања во Република Северна Македонија
во месец **а п р и л**, 2020

Скопје, 08.05.2020

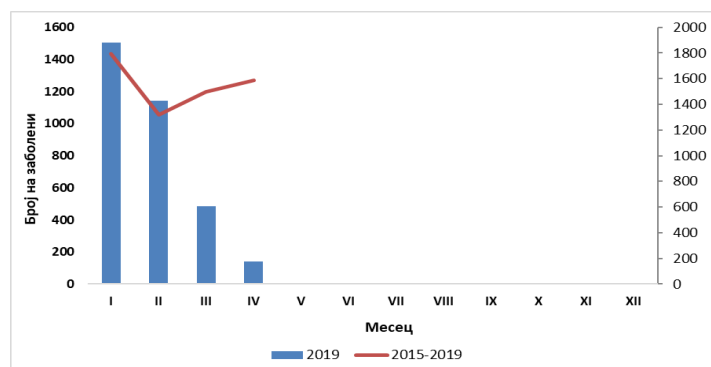
Во текот на месец април 2020 година, во Република Северна Македонија, регистрирани се вкупно **142** заболени лица од акутни заразни заболувања (без грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ) со вкупна инциденца од **6,9 на 100.000 жители**.

Во текот на месец април се бележи намалување на вкупниот број на заболени лица за 70,7% во однос на претходниот месец март 2020 (n=484). Во однос на април 2019 (n=1.596), како и во однос на аритметичката средина за периодот 2015–2019 (n=1.587), се регистрира намалување на пријавените лица од акутни заразни заболувања за 91,1% и 91,1% соодветно. (Графикон 1)

Во вкупниот број на заболени во 2020 година, регистрираните случаи во месец април учествуваат со 4,3%. Кумулативниот број на заболени во 2020 е намален за 50,0% во однос на кумулативата за истиот период во 2019 година.

Намалувањето на бројот на заболени лица може да се објасни со текот на постоечката пандемија на КОВИД-19 и можното нарушување на системот за надзор со оглед на тоа што сите чинители се вклучени во одговор кон пандемијата.

Графикон 1. Број на заболени од заразни болести по месеци во 2020 и аритметичка средина за 2015-2019



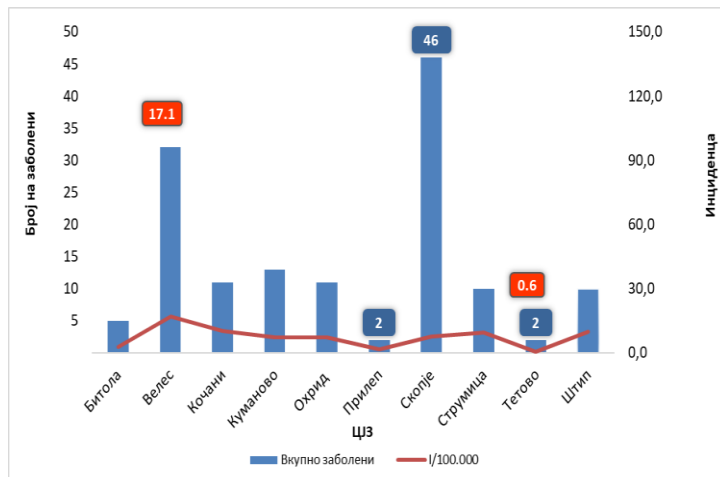
Во месец април, најголем број акутни заразни заболувања на ниво на ЦЗ се регистрирани на територија на ЦЗ Скопје (n=46 или 32,4%), а најмал во ЦЗ Тетово и ЦЗ Прилеп по (n=2 или 1,4%). (Табела 1 во Прилог)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ЦЗ е регистрирана на територијата на ЦЗ Велес (I=17,1/100.000), а најниска е инциденцата во ЦЗ Тетово (0,6/100.000). (Графикон 2)

Највисока инциденца на ниво на ПЕ е регистрирана на територијата на Кавадарци (I=44,2/100.000).

Не се регистрирани заболени лица на територијата на Деми Хисар, Ресен, Гевгелија, Берово, Делчево, Пехчево, Дебар, Прилеп, Македонски Брод, Валандово и Гостивар. (Табела 1 во Прилог)

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЗ во април, 2020



Првите две најчести заразни заболувања (овчи сипаници и ентероколити), учествуваат со 80,3% во вкупниот број на заболени.

Во текот на месец април, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчите сипаници** со вкупно 77 заболени лица. Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 54,2%.

Во однос на претходниот месец март 2020, се регистрира намалување на бројот на заболени од овчи сипаници за 76,9%. Во однос на месец април 2019, како и во однос на аритметичката средина 2015-2019, во овој месец истотака се регистрира намалување од 85,7% и 88,7%, соодветно.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2020, пријавените случаи во април учествуваат со 3,5%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2020 година, овчите сипаници учествуваат со 66,3%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2020 е намален за 24,7% во однос на кумулативата за истиот период во 2019.

На второ место по број на регистрирани заболени во месец април се **ентероколитите**, со 37 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 26,1%.

Во однос на претходниот месец март 2020, се регистрира намалување на бројот на заболени од ентероколити за 57,5%. Во однос на месец април 2019, како и во однос на аритметичката средина 2015-2019, во овој месец истотака се регистрира намалување од 91,4% и 93,9%, соодветно.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2020, пријавените случаи во април учествуваат со 5,3%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2020 година, овчите сипаници учествуваат со 21,4%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2020 е намален за 59,9% во однос на кумулативата за истиот период во 2019.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во месец април припаѓаат на **капкови заразни заболувања** ($n=86$; 60,6%) (Графикон 3), со инциденца од 4,2/100.000. Следуваат 6 заболени лица од инфективна мононуклеоза, 2 заболени од скарлатина и еден случај на заразни заушки. (Табела 1 во Прилог)

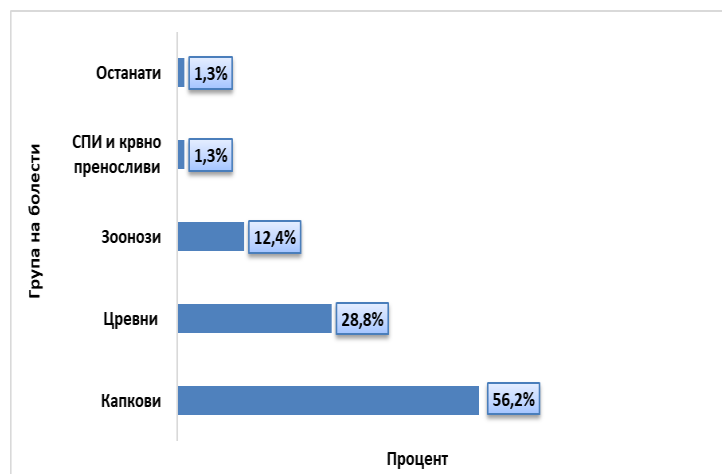
На второ место во месец април е групата на **цревни заразни заболувања**. Пријавени се 44 заболени (31,0%) (Графикон 3), со инциденца од 2,1 на 100.000 жители. Од нив, најголем број, процент ($n=37$; 84,1%) и највисока инциденца ($I=1,8/100.000$), чинат пријавите на ентероколити. Следуваат 4 случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикаци, два случаи на вирусен хепатитис А и еден случај на шигелоза.

Во групата на **зоонози**, во месец април, пријавени се само 8 заболени лица од ехинококоза (пријави од претходни месеци). (Графикон 3)

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во април се регистрирани само два случаи на шуга. (Графикон 3)

Во групата на регистрирани **сексуално и крвно преносливи инфекции** без ХИВ/СИДА, пријавени се само два случаи на инфекции со хламидија. (Табела 1 во Прилог)

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во април, 2020



ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на април, регистрирани се два нови случаи на ХИВ/СИДА. Во однос на возрастна дистрибуција, двата случаи се од 40-49 години и двата се од машки пол. Според местото на живеење новорегистрираните се од Скопје и се припадници на MSM популацијата.

Согласно постоечката евиденција на пријавени случаи (заклучно со 30.04.2020), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во Р. Северна Македонија, за периодот 1987–2020 изнесува 484.

Од вкупниот број на досега регистрирани случаи за кои има податок ($n=480$):

- 103 лица починале, а
- 377 лица живеат со ХИВ/СИДА.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во однос на вакцино-превентабилните заболувања, во април месец 2020, регистриран е само еден случај на заразни заушки (без туберкулоза). (Табела 2 во Прилог)

Пријавено е едно лице со заразни заушки од Скопје, на возраст од 21 години. Вакцинирано е согласно Календарот за имунизација, а дијагнозата е поставена клинички.

ЭПИДЕМИИ

Во текот на април до ИЈЗ нема пристигната *пријава за епидемија на заразна болест*.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец април не е регистриран смртен случај.

ГРИП/ ЗАБОЛУВАЊА СЛИЧНИ НА ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe за состојбата со грип во сезоната 2019/2020 во Европа, активноста на грипот се намалува. Една земја пријавија висок интензитет. Најголем дел од земјите пријавуваат широко распространета активност, преку редовниот и сентинел системот за надзор кај кои се докажани инфлуенца А (65.4%) и инфлуенца Б (35%). Меѓу Influenza А вирусите, ко-циркулираат А(Н1Н1)рdm09 и А(Н3Н2), а меѓу Influenza В, доминира линијата Victoria.

Во текот на месец април, пријавени се вкупно 185 случаи ($I=8,9/100.000$) на територијата на Северна Македонија. Од нив, најголем број на заболени ($n=42$) е регистриран во ЦЈЗ Скопје а највисока кумулативна месечна инциденца е регистрирана во ЦЈЗ Прилеп ($47,2/100.000$).

Од почетокот на сезоната 2019/20, а заклучно со крајот на месец април 2020 година, кумулативно се пријавени вкупно 33.145 случаи на грип/ заболувања слични на грип ($I=1.601,8/100.000$).

Од нив, најголем број на заболени се регистрирани во ЦЈЗ Скопје ($n=6.081$), ЦЈЗ Струмица ($n=3.208$), ЦЈЗ Велес ($n=2.822$) и ПЕ Кавадарци ($n=2.719$). Највисока инциденца $6.318,3/100.000$ е регистрирана на територијата на ПЕ Кавадарци.

Во текот на сезоната се регистрирани вкупно 3 смртни случаи асоцирани со грип.

Од почетокот на сезоната 2019/2020, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, пристигнати се вкупно 772 хумани материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти од редовниот и од сентинел надзорот, од кои 377 (48,8%) се позитивни на присуство на вирусот на инфлуенца. Од позитивните, 198 (52,5%) се Influenza А, додека 179 (47,5%) се Influenza В.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните *Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици*, пристигнати во ИЈЗ во текот на месец април, 2020 година ($n=38$).

Пријави се добиени од микробиолошките лаборатории од териториите на 7 ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број пристигнати пријави се од микробиолошките лаборатории кои се наоѓаат на територијата од ЦЈЗ Битола ($n=14$; 36,8%), ЦЈЗ Тетово ($n=10$ или 26,3%) и ЦЈЗ Скопје ($n=5$ или 13,2%).

Од пристигнатите пријави, најчесто докажани/ изолирани причинители во месец април се: *MRSA* ($n=7$; 18,4%), *HBsAg+* ($n=6$; 15,8%) и *Chlamydia trachomatis* ($n=5$; 13,1%).

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНКИ ДРЖАВЈАНИ

Во текот на месец април, не е пристигната пријава за заразно заболување кај странски државјанин кој престојувал во Република Северна Македонија.

Од вкупно пријавените во месец април, 4 пријави се за ентероколит, по три пријави за инфлуенца и ТБЦ, по два случаи се за салмонелоза, и вирусен хепатит Б и една пријава за скарлатина.

По земја на живеалиште на странските државјани, 12 пријави се за жители на Косово, 2 пријави за жители на Кореја и една за жител на Шведска.

Кузмановска Г., Караџовски Ж., Ставридис К., Балажи Љ., Кочински Д., Миќиќ В., Положани Е., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Исмани М. Чибишева Д.